

Oponentský posudek bakalářské práce

Název práce:	Rozdíly ve využívání didaktické hry ve školních družinách ve městě a na vesnici
Autor práce:	Sabina Páralová
Obor studia:	Pedagogika volného času
Posudek vypracoval:	PaedDr. Petr Bauman, Ph.D.
Datum:	17. 5. 2017

Předložená bakalářská práce se věnuje problematice didaktických her v kontextu volnočasové výchovy, přičemž si klade za cíl „nalézt rozdíly ve využívání didaktické hry ve školních družinách vzhledem k podmínkám života ve městě a na vesnici.“ Volí tedy perspektivu poměrně překvapivou (osobně bych souvislost mezi typem sídla a způsobem využívání určité metody či didaktického prostředku nepředpokládal), nicméně z textu práce nelze vyrozumět, o jaká teoretická východiska se autorka při formulaci daného předpokladu opírala (zdůvodnění volby základní otázky může být předmětem obhajoby). Za překvapivé naopak nepovažuji, že realizované výzkumné šetření předpoklad výše zmíněné souvislosti nepotvrdilo.

Jazyková a formální stránka práce, použité zdroje

Práce je psána srozumitelně, po stránce stylistické adekvátně. V textu se nevyskytuje větší množství textových či jazykových chyb (s výjimkou několika chyb ve větě interpunkci, zanedbání interpunkce v odrážkách a poznámkách pod čarou), po stránce formální je text zpracován poměrně pečlivě; nepěkně působí pouze sazba tabulek a jejich nadpisů.

Seznam použitých zdrojů čítá 14 položek, přičemž některé z nich mají povahu publikací přehledového nebo učebnicového charakteru, mezi zdroji nefigurují žádné zdroje cizojazyčné, nejsou zahrnuty ani aktuální výzkumné stati.

Obsahová stránka práce

Členění textu je srozumitelné a vzhledem k cíli práce smysluplné. Z hlediska cíle práce však považuji kapitoly druhou a třetí – v podobě, jak byly zpracovány – za v podstatě zbytečné a pro vlastní výzkum nevyužitě. Naopak postrádám důkladnější teoretické zpracování problematiky didaktických her a operacionalizaci vlastního předmětu výzkumu, tj. *využívání* didaktických her v podmínkách školní družiny.

Kvalitu obsahu předložené práce považuji za problematickou, spíše podprůměrnou, a to zejména z těchto důvodů:

- První kapitola představuje několik různých vymezení pojmu hra a také typologie her (klíčovému pojmu *didaktická hra* jsou věnovány tři kusé odstavce), přitom text nerozlišuje definice podstatné od definic nic podstatně definičního neříkajících (např. str. 8, odst. 2); typologii uvedenou v tab. 2 jen představuje, nestaví se k ní nijak kriticky, byť obsahuje evidentní nesmysly (např. „karty“ jako příklad aleatorického typu hry) nebo již dávno překonané a nefunkční stereotypy (např. hra „na kuchařku“ jako příklad „dívčího“ typu hry). Je také škoda, že typologie her a další poznatky této kapitoly nebyly v podstatě nijak zohledněny v konstrukci vlastního do-

tazníku. Za diskutabilní považuji také označení sázky jako hry typu *alea*; domnívám se, že se v tomto případě jedná o neporozumění rozdílu mezi nejistotou, pravděpodobností a náhodností (může být předmětem diskuse v průběhu obhajoby).

- Kapitola druhá nabízí pouze stručnou charakteristiku několika vymezení fenoménu volný čas, a to bez hlubšího vhledu a bez jakékoli další návaznosti na vlastní cíl práce. Mohlo být cenné věnovat pozornost např. specifikům didaktických her, které mají mít „volnočasovou“ kvalitu (na rozdíl od didaktické hry jako výukové metody), diskutovat problém pedagogizace hry jako výchovného prostředku nebo věnovat pozornost rozlišení či vztahu mezi hrou „volnočasovou“ a „didaktickou“.
- Kapitoly 2.3 a 2.4 postrádají jakoukoli oporu v aktuálních odborných studiích, bez další reflexe prezentují údaje nebo spíše povšechní konstatování (a často také kliše), jejichž platnost by bylo třeba hledat minimálně dvacet let do minulosti.
- Kapitola třetí nebyla zpracována ve vztahu k cíli práce a řešené výzkumné otázce (např. jaké specifické faktory ovlivňují podobu či vhodnost využití didaktických her ve školní družině), pouze nabízí obecné výpisky z již mnohokrát citované literatury na téma „zařízení pro volný čas“ (navíc zde výčet není kompletní a volba daného výčtu není nijak zdůvodněna) a „školní družina“.
- Odhlédneme-li od toho, že výzkum, který je představen ve čtvrté kapitole, je na dvou místech (úvod a závěr) označen jako kvantitativní, na jednom místě (kapitola čtvrtá) jako kvalitativní, lze vlastní výzkum hodnotit jako pokus o pečlivé, nicméně neobratné zachycení zkoumaného jevu. Bez dobře zpracované teorie, o kterou by bylo možné opřít konstrukci vlastního dotazníku (např. typologie her a operacionalizace toho, co je míněno využíváním didaktických her) nemůže mít výzkum vysokou vypovídací hodnotu. Např. na základě odpovědí respondentů uvedených v části 4.12 můžeme dokonce pochybovat, zda byl předmět výzkumu (didaktická hra a její využití) vůbec zachycen, tj. zda je výzkum validní. Výzkum a jeho prezentace také trpí řadou dílčích nedostatků, na jejichž výčet v tomto posudku již není prostor; tyto však vzhledem k tomu, že se jedná o práci bakalářskou, hodnotím shovívavě.
- Závěr nabízí stručné shrnutí obsahu a omezuje se pouze na několik banálních konstatování, z nichž pouze jedno je výsledkem vlastního výzkumu („při pedagogické práci s dětmi není rozhodující vliv lokálního prostředí“; zde je mj. vidět, jak autorka posouvala význam výzkumných nálezů při jejich prezentaci), ostatní vyznívají spíše jako vyznání autorky („jsem si uvědomila, jak je hra důležitá“) nebo z výzkumu vůbec nevyplývají („zařazování didaktických her do výchovy mimo vyučování je spíše výjimkou než běžnou věcí“).

Autorce předložené práce jistě nelze upřít snahu; odvedla kus práce, nicméně její kvalita zůstala parametrům práce, kterou by bylo možné označit za výbornou, mnohé dlužna.

Přes výše uvedené výhrady se domnívám, že posuzovaná bakalářská práce minimální požadavky splňuje a doporučuji ji k obhajobě. Z důvodů výše uvedených navrhuji její hodnocení stupněm „dobře“.